

D. D.

57

SPECIMEN ACADEMICUM

DE

REPRESSALIIS,

Quod,

*Annuente Amplissimo ad Auram Philosophorum
Ordine,*

PRÆSIDE

HENRICO HASSEL

Eloq. PROFESSORE Reg. & Ordin. Facult. Philos.
h. t. Decano,

Ea, qua par est, modestia publico examini submittit

STIPENDIARIUS REGIUS

JACOB CHYTRÆUS

Aboa-Fennio

Die IX. Martii, A:o MDCCXLVIII.

Loco horisqve ante merid. consuetis.

ABOÆ,

Excud. JOH. KÆMPE, Reg. Acad. Typogr.



VIRO
AMPLISSIMO atque CELEBERRIMO
**DNO. ALGOTHO A.
SCARIN,**
Historiarum & Philosophiae Moralis PROFESSO-
RI Regio & Ordinario
MÆCENATI MAXIMO.

Erumpit tandem affectus ille, qui justo diutius intra-
pectus tatuit, benevolentiaeque TUA: tacita veneratione
litavit. Ignoscas VIR CELEBERRIME nobis, quod tenuitatis
nostrae conscientia, laudibus meritorum TUORUM in nos maxi-
morum depraedicantis iam abstineamus quas nemo digne ce-
lebraverit, nisi qui Tulliana insignis fuerit facundia.

Nobis enim, ex quo civitatis Academicæ facti sumus
membrum, non modo TUA sub moderamine studiorum telam
pertexere, verum etiam informatione TUA adcuratissima, ea-
demque specialiori & quidem gratuita proficeret datum est.
Praeterea nihil intermisisti, quod ad offi*ciam fortunam*
nostram sublevandam facere putares. Quae omnia dum
mentii obversantur nostrae, obversantur autem quotidie, fa-
seri nos cogunt, quod neque inviti facimus, si quando
mitior fortunae nobis adspiraverit aura, eam post Deum,
TIBI VIR CELEBERRIME, acceptam referendam esse.

Proinde, quum officia praestare, tanto erga nos favori
vel

vel tantillum responsura, nostrae omnino facultatis modum exsuperet; quod unum tenitati nostrae residuum est, efficere conabimur, ut sincera animi pietate nemini videamur secundi.

Interim ea, qua per est animi devotione, levissimas basi e TIBI VIR CELEBERRIME offerimus pagellas Veniam des annis immaturis, & serena has ut auctorem soles, adspicere digneris fronte, est, quod etiam atque etiam contendimus; cuius si compotes facti fuerimus voti, habemus, de quo nobis majorem in modum liceat gratulari. Nec unquam desistemus ad Deum T O M. supplices tendere palmas, velut te, VIR CELEBERRIME in Nestoream usque aetatem salvum & incolument conservare, in Reipublicae Literariae praeципueque Regiae buius Academiae decus & emolumen-
tum; Familiae ILLÆ Nobilissimæ fulcrum & solatum; Cli-
entum denique TUORUM praesidium & patrocinium.

Sic voveo

AMPLISSIMI atque CELEBERRIMI
NOMINIS TUI

Cultor devotissimus
JACOB CHYTRÆUS.

Lands-Cammareraren uti Åbo och Björneborgs
Län med Åland/

Den Adle och Högachtade Herren/

Herr GUSTAV KROOK

Min Wåhlgunstige Patron och Gynnare.

De som ingen öfverman
Här nedre hafva; mot hvaran
Då kunna repressalier öfva/
Når oförsiktigt på något sätt /
De lidit i sin klara rått /
Det wil förmiscte billige pröfva.

Mig dock en hvar medgifwa lär /
At man fast mera skyldig är /
Med repressaler den bemöta/
Hvars godhet doglig man erfar ;
Så framt en lust och wilja har /
Sin skyldighet at råttlig sköta.

För alt det goda som mig skedt/
Och all den gunst I mig beteckt /
Min Herr Patron, jag borde wissa/
Hur som min wördnad willig är /
En sådan hñnest til at här
Med wålhörtiente leford prisa.

Men

Men si jag måst tilbaka stå /
Tj mina krafter ej förmå
Upsilon huvad min plikt tillsåger.
Jag gör likväl så godt jag kan/
Och ber / I wilien taga an
En gäfwa liten som jag äger.

Ett slät och ringa pappers fram /
Jag mig fördristar binda fram
Til prof utaf ett tackslant sinne /
Som tils min lefnad blifwer all/
Er stora godhet wörda skal/
Och ständigt hafwa i friskt minne.

Alt andligt och lekamligt gode /
Er himlen med ett vägat mått
I tiden nådigt må tildela :
Och när som tiden är förbi /
Då låte GUD Er krönter bli/
Där glädjen aldrig mer kan fela.

Adeloch Högachtad Herr Lands-Gammarerarens
Min Wählgunstige Patrons och Gynnares

Ödmjukaste sienare
JACOB CHYTRÆUS.

VIRO Plurimum Reverendo atque Clarissimo
DNO. MAG. ANDREÆ
LIZELIO,
Pastori in Pœytis & Ylæne vigilantissimo.
PATRONO PATRUI loco jugiter
colendo.

Primitias hæc studiorum nostrorum nisi Tibi consecrare-
mus, animi ingratia notam evitare possemus nulli. Te
enim docente, illa didicimus, quorum notitia, ut caetera re-
cta discantur, antecedere omnino debet. Magnum jure hoc
habetur beneficium; quod proinde nulla est oblivione sepelien-
dum. Vellemus quidem animi grati luculentiora dare docu-
menta, verum ea est facultas nostra, ut nihil nisi levissi-
mum hocce munusculum Tibi offerre valeat. Idcirco, quo par
est studio, Te, Vir Clarissime obsecramus, digneris in signum
animi beneficia Tua non ingrata recolentis mente, has qua-
lescumque suscipere pagellas; quo nihil nobis accidere poterit
gratius. Omnigena prosperitate Deus T. O. M. Te, Vic
Clarissime beatum reddat, & quidem plurimos per an-
nos, cum in Ecclesiae aedificationem, tum in Tuo
rum praesidium & solarium superstitem esse jubeat.

Ero perpetim

Plurimum Reverendi atque Clarissimi
NOMINIS TUI

cultor addictissimus
JACOB CHYTRÆUS.

VIRO plurimum Reverendo
DNO. GABRIELI
SALINIO,

Ecclesiæ urbis hujusce Fennicæ Cathedralis, Vice
Pastori & Chorali Primario, Laudatissimo
PARENTI CHARISSIMO.

Occasionem nobis oblatam, Tua Parens Charissime in nos
merita, celebrandi, dum exoculamur, in eoque sumus
tori, ut illa, qua pium decet filium animi devotione de-
praedicemus, & magnitudine & multitudine eorum adeo
obruimur, ut verba quibus mentem, quantum satis est ex-
primamus, non suppetant. Ex quo enim Tu sub umbone
nobis agere licuit, nihil eorum, quae a Parente Indulgen-
tissimo in filium proficiisci poterunt, desideravimus.

Ludibrium adversae fortunae nobis videbamur, cum Tu
Parens Optime, faustissimi cujusdam sideris instar spei nostræ
praeluxisti, utque stadio, quod semel ingressi eramus, feli-
citer decurreremus nihil intermisisti; quippe qui consiliis
& exhortationibus paternis animum flacuantem non ra-
ro erigere, sumtibusque, pro facultatum Tuarum ratione
larga erogatis manu, studia nostra qualiacunque promotum
ire haud fueris gravatus. Ut caetera jam tacemus,
vet levidense hoc specimen Tuis id debet impensis, quod lu-
cem jam adspiciat publicam. Singula ut paucis complecta-
mur, affectu gratuito naturalem vicisti, tanto clarior,
quo

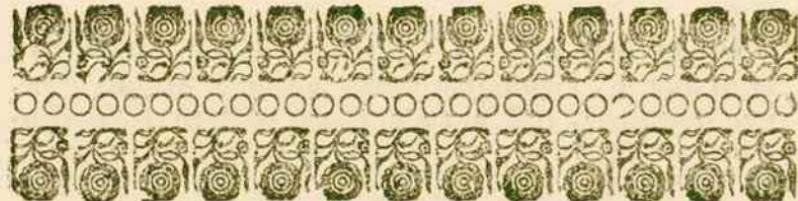
quā sunt priuiores, qui hoc in pūcto eo usque fuerint
progressi; vel ip/a Φιλοσοφyia naturali saepius frigescente.

Nobis, quā nulle aliae relictae sint repressatiae, si i-
ta loqui fas est, animum gratissimum, qui beneficia Tua,
ad cineres usque & venerari & celebrare non desisset,
affectu tenerrimo tibi offerimus. Has igitur qualescunqve,
fronte serena suscipe pagellas, & maturioribus annis, si
Deus coepis clementer adspicere voluerit, maturiorem mes-
sem expecta.

Quod reliquum est, sincere vobemus, velit Deus T.
O. M. Te Parens Ssavissime, salvum, soſpitem, incolumem,
felicem, quam diutissime, imo ad ultimos mortalitatis termi-
nos conserpare, cum in Ecclesiae emotumentum, tum praec-
sidium tuorum & gaudium.

PARENTIS CHARISSIMI

Filius Obedientissimus
JACOB CHYTRÆUS.



Q. D. B. V.

§. I

Icet hodie in statu civili homines tantum non omnes vivant; integræ tamen gentes in statu existunt naturali; (*) quærum si quæ alteram violare ausa fuerit, competit facultas parti læse, quacunque demum ratione commodissime fieri poterit, jus suum vindicandi. (**)

- * Per statum Naturalem hic intelligimus independentiam ab alieno imperio. Gentes inter diversas nulla subiectio datur; quod si quæ alteri subiecta fuerit, eo ipso populus esse definit: unde sequitur, æquales esse eas inter se, adeoque nec ullam illarum leges aliis recte prescribere posse, neque illa agere, quibus jura imperii alterius civitatis violentur; quum ex communi æqualitate id profluat officium, ut quæ quis ab aliis expectat, hæc ipsis vicissim tribuat.

A

Quan-

² Quando quis imperio subjactus civili ab altero cive
laetus fuerit, facultatem habet adeundi Magistratum,
qui lalentem, nisi ultiro præstare voluerit satisfactio-
nem, ut id faciat, vi justa adigere potest, si ruique
in ipsum exemplum statuere, quo aliæ a similibus
tentandis in posterum deterreantur. Civitates autem,
quæ neminem in his terris agnoscant superiorem,
quod modo diximus, ipsæ saluti suæ prospiciant, o-
portet: quod nisi illis concedatur, nunquam jus su-
um obtinere possent; quæ mortalium non pauci
adeo sint pravi, ut propriæ utilitatis causa contra
officium agant. Dupli autem potissimum modo ju-
ra sua vindicare solent civitates laesa. Vel enim a-
mice controversias exortas componunt, quod fit per
arbitros & legatos ultiro citroque missos; vel etiam
vi adhibita idipsum facere satagunt, per bellum ni-
mirum. Verum accidit aliquando, ut controversia e-
nata æmica ratione disceptari nequeant, & durum
nimis videatur ad extremum illud bellum remedium de-
currere; tum media ingrediuntur via, quæ tamen
ad bellum proprius accedit, per repressalias nimi-
rum, quas B. c. D. paulo accuratius considerare no-
stri jam est instituti.

§. II.

REPRESSALIAE sunt mala quædam determinata,
a gente lesa, ob satisfactionem a lalentem
denegatam, hujus civibus illata.

* Paucissimis iniurutatis Schuberti est hæc definitio (4)
Venit autem nobis sub nomine malii illati, non mo-
do

(4) Philos. Præst. §. 2220.

do, ubi auferuntur & detinentur, vel ipsi cives ci-vitatis lādentis, vel etiam bona eorum, verum etiam, si ea, qvæ civitas lāsa lādenti debet, denegata fuerint, donec satisfactionem & cautionem in futu-rum hæc præstiterit. Merito observat laudatus Au-tor in scholio ad dictam paragraphum, justo arctio-ribus limitibus repressalias illos includere, qui ea tantum mala, qvæ ob denegatam justitiam vel solu-tionem debiti, a lāsa civitate, lādentis civibus infe-runtur, repressaliarum nomine venire statuunt. Anna-les enim evolventi contrarium satis adparebit. Atque de industria hic adhibemus verba: *mala quædam de-terminata*, ad discernenda, qvæ repressaliis fiunt, ab actibus bellicis, qui longe sunt acerbiores & se am-plius extendunt.

§. II.

Est finis repressaliarum, non modo ut per illas satisfactionem habeat pars lāsa; ve-rum etiam ut deterreantur alii in posterum, a similibus lāsionibus.

Ita comparatum est cum hominibus, ut mala malis cumulent, si videant aliquem illa æqui bonique con-sulere, nec ullo modo tollicitum esse de illis aver-runcandis; qvod si vero offendent aliquem minus paratum ad devorandas quaslibet injurias, non adeo sunt proni ad eum lacerendum. Per se igitur clarum est, repressalias non modo propter satisfactionem, verum etiam ut deterreantur alii ab ulterioribus lāsionibus adhiberi. (b)

A 2

§. IV.

(b) Glaser Recht der Vernunft, Libr. VI Cap. I. §. 26

§. IV.

Quamvis ob qvasvis offensiones, mox ad repressalias provolare haud licet, non tamen earum jus tantummodo ad officia perfecta erit restringendum; (*) qvum neqve injustæ censendæ sint repressalias, qvæ nonnullis in casibus, & qvidem certo modo propter denegata officia imperfecta exercentur. Semper autem oportet, ut jus nostrum tanta radiet luce, ut a nemine in dubium vocari possit. (**)

* Officia, qvorum præstatio adeo est necessaria, ut circa illam consistere non possit genus humanum, perfecta appellari sverunt. Officia namque de non lædendo, qvæ etiam officia prætorum sub se conprehendunt, si tollere voluerit quisquam, generis humani salutem mox periclitari est in propatulo; illa igitur officia perfecta esse patet. Obligant hominem arctissime ad se ipsum conservandum leges naturales, qvare etiam jura ipsi concederint oportet, omnibus utendi mediis, sine qvibus se conservare non potest. Qvum autem, nisi officia perfecta ab aliis ipsi fuerint præstata, salvus esse non possit, etiam jus erit læso, via extorquendi, & si violata fuerint, satisfactionem exigendi. Qvis igitur dubitaverit, repressalias violatis officiis perfectis, adhiberi posse?

** Officia dicuntur imperfecta, qvæ necessario non faciunt ad conservationem generis humani. Docent de his Moralistæ, si violata fuerint, vi satisfactionem

nem exigi non posse, unde videri posset, perperam nos ea inter caustas repressaliatum retulisse. Sed res est in salvo. Omnia officia imperfecta repressaliis vindicari posse nos non statuimus, ea vero solum, quæ non sine præcipuo civitatis, cui debentur, detimento omitteuntur. Præterea neque dicimus vim eam ob caussam alterius civitatis civibus inferri debere; sed tantummodo licitum esse, ut vicissim denegentur ipsis nonnulla officia, quibus sine aliquo suo incommodo carere non poterunt. e. g. Si civitas quædam alterius civitatis civibus omne prohibuerit commercium, vel etiam transitum denegaverit ipsis pacatum, quo minus hæc in illius cives eodem uti possit jure, nullam videtur obstare rationem.

§. V.

Læditur civitas quædam ab altera, vel consentiente ipso Principe, vel etiam eo inciso a civibus. (*) Utroque in casu prius compellandus est Princeps civitatis lædentis, ut præstet satisfactionem; (**) quod si facere deuictaverit, civitas læsa jus habet eam per repressalias exigendi. (***) Neque civis lædentis civitatis, qui calamitatem aliquam inde sentit, eam, quæ jure suo utitur, alicujus injuria acculcare potest.

• Quando in civitates primum coiverunt homines, pacati esse præsumuntur inter se, ut mutuis viribus securitatem suam assertum ire velint. Qvoniam vero

vix ac ne vix qvidem sperari potuit, ut perenne esset
hoc pactum, quamdiu ab uniuscujusque arbitrio ejus
penderet exexecutio, (e) opus esse animadverte-
runt, ut aliquis adesset, qui refractariis mala satis a-
trocia representando ipsos in officio contineret, qui-
que vires dirigeret singulorum ad communem secu-
ritatem obtinendam. Qvod vero locum habere non
potest, nisi omnes & singuli voluntatem suam in i-
psum Principem resignaverint; quo facto in omnia
quæcumque ille in posterum statuerit, ipsi consensisse
sunt censendi. Si igitur, Principe civitatis cuiusdam
vel jubente, vel consentiente, laeditur altera civitas,
vel quædam illius membra, laesio toti imputatur civi-
tati, cuius ipse personam gerit. Qvod si vero cives
ultra, Principe inscio, mala alteri inferunt civitati,
& Princeps de satisfactione præstanda monetur, eam-
que detrectat, non modo laisionem a civibus factam
ex post facto adprobat, verum etiam ipse civitatem
alteram laedit, qvod consequenter non potest non
toti imputari civitati. Mentionem qvidem hic Prin-
cipis tantum facimus, sed quum dentur etiam for-
mæ regiminis, quibus imperium penes plures resi-
deat, idem de his dictum esto.

** Non prudentiæ modo, verum etiam juris est, præ-
ceptum illud decantatissimum: Omnia prius verbis
quam armis experiri sapientem decet. Requirit e-
nim ratio confociationis humanæ, ut a violentia,
quantum unquam fieri potet, abstineamus. Peccat i-
gitur is, qui, omni missa tentamine compositionis
amicæ, mox ad vindictam provolat. Præterea, non
imputari potest laesio toti civitati, antequam Prin-
cipis

7

cipis, qui eam repræsentat, voluntas circa factum fuerit cognita. Ex dictis igitur facile erit colligere, civitatem læsam non habere jus utendi repressaliis prius, quam de satisfactione ipsum compellaverit lex dentis civitatis Principem; qui si eam præstare voluerit, sicut ulque promiserit in postrum se injunctum civibus suis, ut ab ejusmodi læsionibus abstineant, pars læsa non habet jus utendi repressaliis; cessante enim causa cessat effectus.

*** Qum dicitur jus Naturæ, neminem esse læden dum, eo simul injungit datum relarcire; quippe alioquin frustranea foret hæc sanctio, qum datum passus illud gratis devorare necessum haberet, alteri vero malitia sua esset lucrosa. (d) Quando igitur satisfactionem, ad quam obligatus est, præstare noluerit lædens, ex illis quæ ad §. I. dicta sunt, hæc difficulter colligi potest, partem læsam jus habere eam, prout ipsi commodissimum fuerit, vi exigendi. Atque qum minora mala præ majoribus semper sint eligenda, & repressaliæ, quod omnes concedunt, nimis sint malum, quam ipsam bellum, obligata est civitas læsa, ad subsistendum intra mitiorem hunc agendi modum, quan diu sine marti, ultro illo Rerum publicarum arbitrio, satisfactionem obtinere potest.

¶ VI.

Cives unius civitatis, ab altera vel ejus membris læsi, proprio ex arbitrio statim provocare ad repressalias non possunt, verum, ut auctoritate & auspiciis ipsius Principis exerceantur oportet.

Pers.

(d) Pufend. de Offic. Hom. & Civ. Libr. I. Cap. VI. §. 4.

Pertinet exercitium repressaliarum ad securitatem civium conservandam, cujus cura Principi commissa est; quare etiam Principis consensus necessario ad illas requiritur, sine quo si quis repressaliis utatur, latro & pirata censetur, non is, qui juste sibi debita exigit. (e) Notissimum est exemplum Masnerii, qui repressalias in Gallos exercuit. (f) Fuit is Praetor Meijenfeldæ simulque Commissarius Cæsareus, cuius erat observare merces, quæ ex Italia & Gallia adferabantur. Commodaverat Gallis nonnullis præcipue vero cuidam Mervillio pecunias, quas cum recuperare non posset, literas ad eum dedit sarcasticas, additis minis, se ipsum omnium opprobrio & irrisione expositurum, nisi pecuniam restituisset. Hoc facto irritatus Mervilius, filium Masnerii Genevæ literis operantem dolo auferendum curavit. Hoc ut ulcisceretur Masnerius Pater, datis ad Regem Galliæ literis convictorum plenis, conatus est persuadere Rhætiis, ut arma contra ipsum iuscerent. Qum vero illi consultum non ducerent experiri vires adversarii, tanta potentia instructi, spe sua frustratus, ipse decrevit vindictam de injuria sibi illata expetere. Postquam igitur cum Cæsare hac de re per litteras egisset, cepit in Provincia quadam, quæ & Cæsari & Rhætiis erat subjecta, fratrem Ducis Wendomensis, Supremi Abbatum in Gallia Ephori. Hunc Cæsari tradidit, qui cursus Masnerium filium suscepit protegendum. Postmodum descriptiōnem totius negotii concinnavit, in qua perhibet se

cepis-

(e) Gundlings Europäisch. Stat. Tom. I. Stat von Portugal. §. 7. p. m. 396. (f) Idem Tom. II. Stat von Schweiz. §. 43.

9

cepisse Ducem Vendomensem in ditione Cæsarea,
Gallos autem injuste egisse, eo quod filium alieni
civis in territorio alieno abstulerint. Et quo-
niam Rhætii ipsi opitulari noluerant, in statum na-
turalem se recidisse ait, ideoque injurias sibi allatas
jure ulcisci potuisse. Hanc relationem censuræ Aca-
demiaæ Tübingensis subiecit, quæ eum nihil injuste
egisse pronunciavit, præcipue ea ducta ratione, quod
privatus jus suum vindicare potest, licet jus belli &
pacis non habeat. Favet eidem sententia Gundlin-
gius, existimans Mastérium contra Jus Naturæ non
peccasse, sed in prudentiæ regulas impegitte, quod
tanto Regi bilem movere ausus fuit. Nihilomi-
nis, licet jus repressaliarum maxime ipsi conceder-
mus, quas etiam ipso Cæsare consentiente suscepisse
videtur; quod tamen omni compositionis amicæ misso
tentamine, literis contumeliosis Galliæ Regem irri-
tavit, adprobare nulli possutus.

§. VII.

BOnis civitatis lædentis per repressalias de-
tentis, non mox licere arbitramur, inde
damnum refundere ipsi, qui illud passus est,
verum servanda sunt, donec audiatur civitas
lædens, num præstare velit satisfactionem & cau-
tionem in futurum; (*) quod si facere abnu-
erit, tantum retineatur, quantum satis est,
non modo ad reparationem damni, verum et-
iam ad deterendum lædenter a similibus læ-
sionibus in posterum. (**)

* Non eo usq; extendendum est jus repressaliarum, ut licet per illas exigere satisfactionem damnum da-
tum longe excedentem. Hinc, cum fieri possit & tan-
tum non semper fiat, ut bona civitatis laudentis,
q;æ a l;sa capiuntur n;ltio majoris sint pretii, quam
ad satisfactionem, immo & cautionem in futurum re-
quiratur, ab omni justitia prorsus esset alienum ea
omnia retinere. Qvod si enim aliquis civium unius
civitatis debeat civibus alterius aliquot millia thale-
torum, atq;e hi debitum per actionem forensem ob-
tinere non possint, qvare postmodum veniam repre-
ssaliis utendi a suo Princepe nacti, capiunt naves ali-
quot, qvarum pretium centies dicta summa sit ma-
jus: qvis non videt injuriam fieri priori civitati, si
h;c omnia retineantur? Qvare præceptis juris quam
maxime est consentaneum, ut rebus civitatis laeden-
tis dictum in modum detentis, audiatur ipsa; proba-
bile enim est, priusquam alterius arbitrio satisfac-
tionem & cautionem determinandam relinqvat, illam
præstare malle qvod interest, cum videat securus ci-
ves suos majori n;ltasti damno. Simulatq;e autem
illa quantum satis est præstitit, civitas, qvæ repressa-
liis usa est, omnia reddere debet.

** Bona repressaliis capta si in infinitum servanda fo-
rere, finis repressaliis intentus, nunquam obtineri
posset, qvare post compellationem fastam, justo fa-
tisfactioni præstandæ tempore concesso, si nulla se-
qvatur, ut ipse, qui l;as fuit, rebus consulat suis
par erit. Cum igitur ad §. III. ostensum sit, l;as
partem non modo habere jus ad satisfactionem, ve-
rum etiam ad cautionem exigendam; sequitur hinc
tantum retineri posse, quantum ad utrumq;e finem
obsti-

obtinendum requiratur. Civis autem Iesus nihil praeter satisfactionem postulare potest, quod ultra eandem retinetur, publico inferendum est æratio; quum enim ad cautionem in futurum id spectet, eam vero civibus procurare, Principi incurbat, ipsius ut relinqvatur arbitrio æquum est.

§. VIII.

Non solas res verum etiam personas repres-
salii esse obnoxias cuivis notum est. (*) Inno qui subditum alterius civitatis interfecit, cum princeps interfecti, in territorio suo deprehensum, jure occidere potest. (**) In alios ve-
ro Reipublicæ istius, ubi cædes impune patra-
ta fuit, cives, eo usque progredi non licere ex-
istimamus. (***)

* Quominus res repressaliis capi possint, neminem in-
ficias iterum arbitramur. De personis forte aliquis
dubitare poterit, sed perpendat is velim ante dicta,
patebit mox ipsi, cives universos pro singulis & sin-
gulos pro universis teneri; quare nemini nimis esse
debet, cives unum vel plures, ob damna ab aliis da-
ta, donec satisfactio fuerit obtenta, detinendi ab altera
civitate; cuius rei exemplum ad § VI. allatum est.
Talem ~~αὐδελφίᾳ~~ neque veteribus ignotam fuisse
patet eo exemplo, quod Gronovius in annotationibus
ad Grotium de jure Belli & Pacis, (g) ad fert. Re-
tinuit nimis Julianus Francorum quosdam, usque
dum captivi ex pacto furtint liberati.

Bz

Jus

^{**} Jus Naturæ nullis licet delictis certam determinatam
penam, inde tamen concludi non potest, perinde
esse, an flagitia quævis debitibus adficiantur suppliciis nec
ne. An dictum laudatum jus, homicidam capitis sup-
plicio esse et ulcerandum, non convenit inter Juris Na-
turalis Doctores. Nobis veritati maxime consentanea
videtur sententia Schuberti, qui sequentia habet: (b)

*Quando impune tolerantur homines, qui variis Iakonibus
alios reddiderunt infelices, namquam acerit hominum mate-
feriorum copia, qui contemnit legibus, sibiisque saniori-
bus consitit, illorum exemplo eadem pervicacissima licentia u-
tentur contra alios, cum omnia ab sit metu, quo in officio
suo continentur. Herum itaque hominum, qui enormi modo
laeserunt alios, incolumitas, universum humananum genus,
inevitabilis præsentissimæ mortis aut calamitatis periclio ex-
ponit. Hinc planum esse existimamus tantum abesse,
ut prorsus nesciat ratio, homicidium, ultimo suppli-
cio esse puniendum, ut potius illud ipsum pluribus
in casibus injungat. Qvis igitur inficias ibit Principi
competere jus e medio tollendi percussorem civis suū,
licet alterius cuiusdam civitatis fuerit membrum,
quando a suo Principe impune fuit dimissus. Hoc
namque facto securitati civium suorum in posterum
a similibus invasionibus præcavet, quod certe si quid
aliud, ejus est officii.*

^{***} Existimant quidem nonnulli nostris civibus inno-
xiis, ab alterius civitatis membris trucidatis, no-
bis idem in ejusdem civitatis cives innoxios licere.
(i) Verum enimvero, cum ex nece innocentum nul-
la proveniat satisfactio, neque alii hoc modo deter-
reantur, quippe qui de ceterorum periculo parum
solli-

[b] Philos. pract. S. 1035. (i) Canzii discipl. Moral. S. 3267.

solliciti, nihilominus in solita sua Iacessendi libidine pergerent; nullam videmus rationem, cur innocui e medio sint tollendi, licet vel maxime ci- ves nostri insontes morte fuerint multati. Tanto minus autem propter bona quædam aliunde repara- bilia homines morte plecti par erit. (k) Servandi au- tem sunt, donec civitas, cuius sunt membra, vel fontes tradat, vel ipsos redimat, vel ipsi sese rede- merint, adeoque sic detur occasio satisfactionem læ- so parandi. Qvod si nihil horum contingat, alia quærenda est via obtinendæ satisfactionis, quæ forte inveniri poterit, si res quascunq; repressaliis cape- re adnitamus. Hac autem accepta, illos qui capti sunt missos fieri æquum est.

§. IX.

Ordines Germaniæ, qui superioritatem ex- ercent territorialem, etiam repressalias in exteris suscipere possunt; quomodo autem, idem ipsis inter se liceat, conventione publica, consensu communi ab ipsis lassita, est prohibi- tum.

Qui omnia exercent jura, quæ ad securitatem civium conservandam faciunt, ipsumque conseqventer jus belli, quomodo etiam per repressalias id facere pos- fint, nullam videmus obstat rationem; idque tanto magis versus eos, qui extra civitatem sunt constitu- ti, quanto certius est, ipsos ordines nullum in his terris cum illis communem agnoscere judicem. Ad illos vero quod attinet, qui alias membra eiusdem

syste-

(k) ibid.

ystematis existentes læserunt, in conventione quadam A:o MDLXX facta expressis cautum est verbis, ne ordines Germanæ repressalias in se invicem exercerant, sed controversias suas coram judicio imperii disceptent, ejusque decisione adqviescant. Nihilominus minus Glafesi est sententia, si judicium imperii justæ læsi caussæ patrocinium denegaverit, vel justo diutius rem dñstulerit, quod ibi non infreqvenc est solet, lælo competere jus p: r repressalias secutritati suæ prospiciendi. (1) Cellante enim ratione istius conventi ipsum cessare videtur.

§. X.

Gentes inter belligerantes etiam analogon quoddam repressalarum locum habet; ubi videlicet alterutra earum, vel saevitiam in hostes exercuerit nimiam, (*) vel etiam fidem in pactionibus datam violaverit. (**)

* Quantum in bello liceat, finis cuius caussa geritur, determinat. Is vero cum alio tendere non debet, quam ad nostram conservationem, patet facile non plus mali hostibus inferri debere, quam ad eam obtinendam requiritur. Abstinendum igitur erit ab omni saevitia in illos, quibus interfectis neque hostis redditur debilior, neque nostræ saluti quomodounque consularitur. (m) Hic tamen observandum, quod si alterutra pars hunc excesserit modum, atque immanem quandam in hostes crudelitatem exercuerit, hi, ne sua ipsorum culpa deterioris sint conditionis, quove ad-

ver-

(1) Recht der Vernunft Libr VI. Cap. I. §. 22.

(m) Ganzii discipl. Moral. §. 3321. 3322.

versarium ab ejuscerodi saevitia deterreant, par pari referre possint; quod neque infelici successu ejusce- modi in cau factum esse, præter alia seqvens o- stendit exemplum. Cum Dux Albanus in Belgio tan- ta uteretur crudelitate, ut nulli Belgarum a se ea- ptorum parceret, omnes vero in patibulum tollen- dos mandaret, Belgæ in omnes Flissingæ captos Hi- spanos tam dignioris quam humilioris fortis, eodem jure usi sunt, adeo ut aliquot millia eorum simul celso in ære apricarentur. Qvo facto Dux Albanus a solita sua crudelitate deterritus est. (n)

(n) Res est notissima, hostes per pacta haud raro sibi invicem obstringi, e. g. capitulationes, pacta de permutatione captivorum, pacta induciarum, &c. Hæc autem summa religione ab ipsis serva- ri tanto magis est necessarium, qvo certius constat, si secus fiat, plurimum inde mali redundare. (o) Ubi vero alterutra pars belligerantium fidem in pa- ctionibus datam violat, permisum erit parti alteri fidei hostibus datæ executionem tantisper suspendere, dum ipsi fuerit satisfactum; qvum isto rerum articulo nulla alia ratione sibi consulere possit. Ubi tamen haec observanda erit cautela, nimirum, propter alias caussas tales vindictam non esse suscipiendam, nisi ubi hostes prius fidem datam violaverint. Secus enim, cum nunquam in bello defint offensiones, nulla de re inter se tuto pacisci possent belligerantes. Neque hoc a gentium usu abhorrire sequenti patet exemplo. Cum Fœderati A:o MDCXCV. cepissent Boufflerium Namurci Castellum, licet cum ipso de potestate libere

(n) Glafey Recht der Vernunft. Libr. VI. Cap. 6. §. 36.

(o) Idem ait, libr. Cap. IV. §. 2. 3. 4.

libere abeundi pacti fuissent, eum tamen detinuerunt, donec dimittarent Galli præsidium Dixmudense, quod contra fidem datam in captivitate retineuerant. (p) Actiones autem, quæ dictum in modum a gentibus belligerantibus suscipiuntur, ad represalias propriæ sic dictas referre non potuimus, quoniam in illas attributa harum, quæ supra adduximus per omnia non quadrant; quare nomine analogi cūjusdam repressaliarum illas insignire consultum duximus.

§. XI.

Licet obligatus sit imperans ad procurandam satisfactionem civibus, pro damnis ipsis ilatis; interdicere tamen potest illis executionem repressaliarum, si salutem publicam ita postulare viderit.

* Solent repressaliae freqventer esse bellorum præludia
 (q) Sic bello quod inter Anglos & Hispanos A:o MDCCXXXIX ortum fuit, repressaliis præludum est (r) Prudentiam igitur Princeps hoc in negotio adhibeat & accurate dispiciat, cum quo & quali adversario ipsi res sit. Is enim si potentior fuerit, qui viribus fretus paria reponere voluerit, facile in flammam erumpere poterit scintilla. Hic igitur Princeps merito probibere poterit cives usu repressaliarum, ubi viderit eum toti civitati detrimento futurum; cum canon sit inter Politicos decantatissimus: salutem publicam semper esse præferendam privatæ.

§. XII.

(p) Idem dict. libr. 8 Cap. §. 60. 61. 62. 63.

(q) Puffend. de off. Hom. & Civ. Libr. II. Cap. XIV §. 10.

(r) Voltemats aldranyaste Historien om England 2c. pag. 140.

§. XII.

Peregrini, qui sive studiorum sive mercaturæ gratia, sive ob alias quascunq; rationes, per tempus tantummodo aliquod in civitate lèdente morantur, & mercimonii alius eujusdam civitatis, quæ illam transeunt, repressaliis capi non possunt: (*) quod etiam valet de legatis, a gente lèdente ad lèsam missis, corundemque bonis & domesticis, (**) quamdiu ipsis nihil contra civitatem, ad quammissi sunt, moliuntur; (***) neque Princeps, qui eos misit, legatum ab altera civitate ad se missum violaverit. (****)

* Dicitur est ad §. V. rationem, quare civium aliquis in individuo, vel etiam bona ipsius detineri possint pro tota civitate, esse pactum, quod cives, quando de civitate constituenda inter eos convenit, iniisse presumuntur. Quæ igitur ex hoc pacto fluunt consecaria, cum stringere non possunt, qui in dictum pactum non consensit. Quod, cum dici possit de illis, qui non sunt membra reipublicæ, quæ alteram lèsit, neque ipsi, neque bona eorum, pro lèsionibus dictæ civitatis, ad satisfactionem detineri poterant; quum de innoxio supplicium sumere omni prorsus justitiae repugnet. Probe vero dispiciendum, quænam res ad civitatem lèdentem pertineant, quæ minus. e. g. Si gentis lèsa, per repressalias jus suum vindicaturæ, naves emissariæ in navim inciderint, cujus quidem

dominus sit civis gentis lædentis; verum, quæ a ci-
vibus tertiarum cujusdam civitatis fuerit conducta, &
quidem ea conditione, ut conductor in se suscep-
rit omne damnum, parum juste eam sibi afferet ci-
vitas læsa; læders, enim hoc facto, nullum sentiret
malum, conductor autem innoxius solus damno adsi-
ceretur, quod paulo ante dictis repugnat. Majori au-
tem jure existimaverim capi a civitate læsa, navim ad
cives alterius cujusdam civitatis pertinentem, sed a ci-
vibus lædens civitatis conductam, idque sub condi-
tione prædicta; sic enim omne damnum tandem de-
volvetur in eaput ipsius lædentis, quippe qui sit
obligatus ad solvendum tertio, quod interest.

** Præterquam quod severe sancit Ius Naturæ, ne-
minem esse lædendum, alia adhuc superest ratio,
quare inviolabilis esse debeat legatus. Qvis enim est,
qui nesciat, genus humanum vix ac ne vix quidem
consistere posse, nisi invicem auxiliatrices præbeant
manus civitates, variisque de rebus inter ipsas con-
veniat? quod ut faciant arctissime obligatae sunt, id-
que ipso Jure Naturæ; quippe quod illas de salu-
te communi quovis modo provocenda, jubet esse tol-
licitas. Per se autem evidens est, id fieri non pos-
se, nisi certi homines, qui potestate sunt instructi
negotia necessaria conficiendi, i. e. legati ultro citro-
que mittantur. Eosdem autem ab omni vi & injuria
tanto magis tutos esse oportet, quanto certius est,
si contrarium fieret, neminem facile legatos fore
missurum; & si vel missus quis fuerit, ipsum tamen
ea, quæ suarum fuerint partium nunquam exsequi pos-
se; adeoque gentibus nulla reliqua erit via negotia
aliqua inter se conficiendi; quo tamen commercio
ut

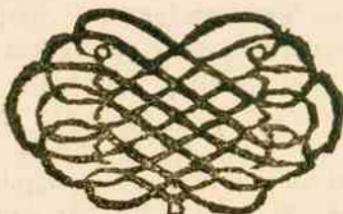
ut jam monimus carere non possunt. Qui igitur legatum quemcunque admisit, ipsi omnia jura, quae taliter concomitantur personam, simul concessisse, merito praesumitur; quare tacitum inter legatum & Principem, ad quem missus est, intercedit pactum, quod scilicet legatus nihil contra ipsius vel civitatis, ubi moratur, salutem moliri debeat, & Princeps vice summum ipsi securitatem praestet. Hoc pactum ab una parte violari non potest, quamdiu altera nullo modo illud fuerit transgressa. Colligere jam facile erit ex illis, quae dicta sunt, legato, quamdiu nihil contra Principem ad quem missus est, deliquerit, ab omni vi securitatem esse praestandam, adeoque neque alienam ob culpam repressalias in eum exerceri posse. Comprehenduntur sub hac immunitate etiam domestici & bona legati; quidquid enim his infertur mali, ipsum adscicit legatum, quem illis carere non possit. Quae hactenus sunt disputata, de legato semel recepto sunt intelligenda; adeoque non impediunt, quominus legatus a gente laudente ad laesam missus, ab hac per modum repressiarum possit rejici.

*** Si legatus munieris sibi demandati limites fuerit transgressus, pro varia conditione delicti, etiam cum aliqua distinctione pronunciandum existimamus. Ubi privatum quemcunque laesit, obligatus quidem est ad satisfactionem praestandam; quoniam vero neminem in regno, ubi iam versatur, agnoscit superiorem, neque illa a Principe, ad quem missus est, extorqueri potest. Ille, qui eum misit, compellandus est, ut ipsum satisfacere cogat. Si vero delinqvat contra Principem, apud quem, vel civitatem in qua moratur, pro varia conditione delicti, vel in custodiam tradi poterit
vel

vel civitate expelli. Hoe enim facto ipse violavit pactum, de quo supra mentionem fecimus; quare neque altera pars, eo amplius tenetur. Domestici legati, ubi quemquam læserint, rogari potest legatus, ut eos ad satisfactionem præstandam cogat, vel etiam ipsos dedat; quod si facere recusaverit, quominus læsi ipsi, auctoritate tamen magistratus interveniente, sibi consulant, nullam videmus obstat rationem.

*** Qum obligati sint Principes ad securitatem legatis præstandam, nullum est dubium, qm gravissime alterum lædat ille, qvi legatum ab eo missum qvovis modo violaverit: Habet igitur quod suæ tribuat culpæ, si jure talionis læsus utatur, & qvidquid juris in legatum, a se missum, ille statuerit, eodem rursus in illius legatum utatur; postulare enim non potest, ut ea jura, qvæ ipse aliis denegavit, alii sibi tribuant; siquidem nemo obligatus censi potest, ut qvævis mala ab altero patiatur, neque unquam quomodo ipsum ab illis deterreat sit sollicitus.

SOLI DEO GLORIA.



Politissimo Dn. AUCTORI, Fratri suo germano.

Fvidentissima licet mentibus mortaliis indita sit lex, neminem esse laedendum dicitans; apud plerosq; tamen mortua ejus est cognitio, & in nuda tantum subsistit contemplatione. Contra vero immoderata ambitio, & cæcus amor habendi multos adeo in transversum agunt, ut nihil eos neque delectet, ac aliis quibuslibet modis insultare. Neque privatos modo haec inficit gangraena; verum etiam ipsae haud raro Civitates, earumque Principes eodem lababant malo. Quis igitur mirabitur alios esse sollicitos, quo modo haec lassitudini libido coerceri possit? Brevi utique aetatum esset de salute generis humani, si perversis in aliorum perniciem impune grassandi licentia concederetur. Quare nemo, nisi qui malitiae suscipere voluerit patrocinium, laeso jus huiuscmodi insultus propulsandi facile derogaverit. Hic autem quo modo securitati suae consulat, multum omnino refert. Statim enim rem cruentæ armorum decisioni committere, ubi alia commodior suppetit via, qua ipsi satisfieri possit, inconsultum plane esse, nemo non facile videt. Hinc etiam sit, ut repressaliae & olim & bodie inter gentes obtinuerint, obineantque. Quarum jura dum Tu, Frater dilectissime, nervose satis in presenti dissertacione Tua dextre elaborata ostendis, eo ipso simul præclaras animi dotes, studium indefessum, feliciterque in casulis Musarum navatam operam, declaras. Non possum igitur quin haec omnia ex animo Tibi gratuler, unaque voveam, velut Supremum Numen assiduitatem laborum Tuorum largissimo exornare praemio.

HENR. CHYTRÆUS.

Pereximic atque Præstantissime Domine
RESPONDENS.

Familiaritate & conversatione Tua Præstantissime Domine, non sine meo emolumento per annum, & quod excurrat, usus sum: quare, quum non parum Tibi debeam; si negligerem occasionem aliquam gratum animum declari, merito haberer mortalium ingratissimus. Non possum igitur Præstantissime Domine, quin hinc lineis publice testor gaudium, quo adscior, quando video Te Dissertazione præsenti de Repressaliis experimentum dedisse temporis optime transacti. Laudibus vero hujusc speciminis Tui tanto magis abstinere possum, quanto certius est, unum quemque hinc posse perspicere ingenii Tui dotes & operam literarum studiis assidue navatam. Quod reliquum est, opto felices successus honestissimis conatibus Tuis, utque celester assequaris finem Tibi propositum, qui est honorem DEI & publicum promovere emolumentum.

GUST. KROOK G. F.
Nylandus.